

MINUSY I PLUSY GABINETU MARCINKIEWICZA

RZĄD PREMIERA KAZIMIERZA MARCINKIEWICZA PO 100 DNIACH - OCENA OPZZ

9 listopada 2005 roku w imieniu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych poseł Władysław Stępień przekazał premierowi Kazimierzowi Marcinkiewiczowi „Oświadczenie OPZZ w sprawie oczekiwań programowych OPZZ wobec rządu Kazimierza Marcinkiewicza”¹ z prośbą o pisemne ustosunkowanie się do zawartych tam postulatów. Pomimo upływu trzech miesięcy nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

Brak reakcji premiera upoważnia nas do oceny 100 dni działania rządu premiera Kazimierza Marcinkiewicza - już podjętych i nie podjętych działań, które są pewnym wyznacznikiem tego, co może nas dalej czekać pod rządami Prawa i Sprawiedliwości i rządu Kazimierza Marcinkiewicza.

BEZROBOCIE

Przede wszystkim nie dostrzegamy realnych koncepcji i projektów ustaw, które doprowadzą do rozwiązania najważniejszego problemu Polski - stworzenia nowych miejsc pracy i zmniejszenia bezrobocia. A to naszym zdaniem gwarantuje wzrost gospodarczy.

Uważamy, że tak ważny problem społeczny powinien być priorytetem w polityce rządu.

SOLIDARNE PAŃSTWO

Rząd zbudował program opierając go o hasło wyborcze PiS: „Polski solidarnej” jako alternatywy dla „Polski liberalnej”.

W „Programie Działań Rządu Kazimierza Marcinkiewicza - Solidarne Państwo” znalazł się następujący zapis: „Musimy dokonać zmian w orientacji polityki gospodarczej oraz sprawić, by ze wzrostu gospodarczego solidarnie korzystali wszyscy, a nie jedynie wąska grupa najbogatszych”.

Niestety po pierwszych 100 dniach działania rządu Kazimierza Marcinkiewicza nie widzimy działań powodujących aby ze wzrostu gospodarczego korzystali wszyscy, a nie jedynie wąska grupa najbogatszych – jak było zapisane w programie rządowym.

BRAK DIALOGU SPOŁECZNEGO

Jednym z zasadniczych priorytetów programu rządowego Prawa i Sprawiedliwości i rządu premiera Kazimierza Marcinkiewicza miało być wzmocnienie dialogu społecznego i zawarcie „nowej umowy społecznej” czy też „paktu społecznego”. Wbrew twierdzeniom przedstawicieli rządu do chwili obecnej z OPZZ nie zostały podjęte żadne rozmowy w tej sprawie.

Natomiast główną ustawową płaszczyzną dialogu społecznego w Polsce jest Trójstronna Komisja ds. Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Tymczasem premier do dnia dzisiejszego nie powołał przewodniczącego Trójstronnej Komisji, a dopiero w dniu 12 grudnia 2005 roku powołał na pełniący obowiązki Trójstronnej Komisji Krzysztofa Michałkiewicza, co nie sprzyja stabilizacji prac Trójstronnej Komisji.

Pełniący obowiązki przewodniczącego Trójstronnej Komisji Krzysztof Michałkiewicz pierwsze posiedzenie Trójstronnej Komisji zwołał dopiero na dzień 30 stycznia 2006 roku, a więc po 92 dniach działalności rządu. Świadczy to o niezbyt poważnym traktowaniu dialogu społecznego i rozmija się z rządowymi zapowiedziami jego wzmocnienia.

Naszym zdaniem nie wróży to dobrze przyszłości dialogu społecznego w Polsce pod rządami premiera Marcinkiewicza.

BRAK KONSULTACJI W SPRAWIE WSKAŹNIKA WZROSTU EMERYTUR I RENT

Pochodną tego stanu rzeczy jest sprawa wskaźnika waloryzacji rent i emerytur w 2006 roku. Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS rząd powinien przekazać Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych propozycję wysokości wskaźnika waloryzacji w 2006 roku. Rząd kilkakrotnie odwlekał przedstawienie tego wskaźnika, aż do 30 listopada 2005 r., kiedy to Rada Ministrów przyjęła, bez uzgodnienia z Trójstronną Komisją zwiększenie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o 0,0%. Ostatecznie było to przedmiotem rozmów w Trójstronnej Komisji w dniu 30 stycznia 2006 roku, już po przyjęciu autopoprawki rządu do budżetu. To spowodowało, że podjęcie jakichkolwiek negocjacji w tym momencie stało się bezprzedmiotowe.

Jest to kolejny negatywny przykład podejścia rządu Kazimierza Marcinkiewicza do problemu dialogu społecznego.

MIESZKALNICTWO

Za pozytyw należy uznać zainteresowanie rządu problemem mieszkalnictwa, natomiast projekt ustawy o wsparciu finansowym rodzin w nabywaniu własnego mieszkania nie rozwiązuje problemu.

Projekt skierowany jest tylko do osób pozostających w związku małżeńskim lub samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko, co ogranicza krąg osób potencjalnie zainteresowanych taką pomocą państwa. Jest to tym bardziej niezrozumiałe, że wiele rodzin nie decyduje się na posiadanie dziecka, ze względu na brak własnego mieszkania. Nie możemy też zgodzić się ze stwierdzeniem, że projekt adresowany jest do ludzi niezamożnych.

NARUSZANIE ARTYKUŁU 19 USTAWY O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

W okresie pierwszych 100 dni działania rządu premiera Kazimierza Marcinkiewicza Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych otrzymało do konsultacji od rządu kilkadziesiąt projektów ustaw i rozporządzeń z prośbą o dokonanie konsultacji w trybie artykułu 19 ustęp 1 ustawy o związkach zawodowych.

Natomiast nagminne jest naruszenie ustępu 2 tej ustawy, gdyż w znakomitej większości termin przedstawienia opinii jest krótszy niż 30 dni, wielokrotnie kilkudniowy, zdarzały się terminy jednodniowe, a w kilku wypadkach projekty do konsultacji zostały przesłane po terminie zakończenia konsultacji.

Z OPZZ nie były konsultowane projekty ustaw wchodzących w zakres działania związków zawodowych, jak choćby ustawa o świadczeniach rodzinnych czy pomocy państwa w zakresie dożywiania.

POLITYKA KADROWA W SPÓŁKACH SKARBU PAŃSTWA

Niezrozumiała jest polityka kadrowa rządu Kazimierza Marcinkiewicza w spółkach Skarbu Państwa. Były obietnice kierowania się fachowością i kompetencjami w prowadzonej polityce kadrowej. Tymczasem większość podejmowanych zmian personalnych ma charakter zamiany dotychczasowej kadry na tzw. swoich czyli jest powrotem do polityki TKM.

Niestety ta forma odwetu politycznego uderza w ludzi o dużej fachowości, co wywołuje uzasadnione protesty pracowników, jak było np. w wypadku Śląskiej Wytwórni Wódek Gatunkowych „Polmos”. Do zupełnie kuriozalnej sytuacji polegającej na zawieszeniu w prawach członka Zarządu wybranego przez pracowników doszło w KGHM „Polska Miedź”.

To musi budzić obawy o polityczne zawłaszczanie państwa.

USTAWA O KOMERCJALIZACJI I PRYWATYZACJI

Minister Skarbu Państwa skierował do OPZZ projekt ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa. Kierunek proponowanych zmian polega głównie na dalszym ograniczaniu praw pracowniczych. Na to nie możemy się zgodzić. Pamiętamy, że premier Marcinkiewicz, w exposé, zapewniał, że program rządu wyzbyty jest naleciałości ideologicznej, jest programem pragmatycznym. Tymczasem minister skarbu państwa proponuje - z pobudek czysto ideologicznych - uznając wyższość organizacyjną spółek nad przedsiębiorstwami

państwowymi, aby skomercjalizować wszystkie przedsiębiorstwa państwowe do 2006 roku. Ma to stanowić krok w kierunku powszechnej prywatyzacji. Minister Skarbu proponuje też ekwiwalent, płatny w ratach - zamiast akcji, a niektóre grupy pracowników chce wręcz pozbawić prawa do akcji i wyboru reprezentacji pracowniczej w radach nadzorczych i zarządach. Przypominamy rządowi, że OPZZ domaga się od wielu lat, aby sporządzić raport zawierający ocenę pozytywnych i negatywnych aspektów prywatyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem elementów społecznych i kapitałowych. Dokument ten powinien stanowić podstawę do opracowania koncepcji prywatyzacji na kolejne lata. Oczekujemy pilnego przedstawienia takiego dokumentu.

Pamiętamy zobowiązanie rządu, zawarte w programie „Solidarne państwo”, zgodnie z którym należy urzeczywistniać zasadę, że prywatyzacja to nie tylko sprzedaż, lecz także pozacenowe zobowiązania nowych właścicieli. Czekamy na takie działania, które spowodują uznanie pakietów socjalnych za źródło prawa pracy.

POZYTYWY STU DNI RZĄDU MARCINKIEWICZA

Nie można jednak oceniać tylko negatywnie pierwszych stu dni rządów premiera Kazimierza Marcinkiewicza. Do zdecydowanych pozytywów musimy zaliczyć:

- wycofanie (m.in. na wniosek OPZZ) z Trybunału Konstytucyjnego wniosku o sprawdzenie zgodności z Konstytucją tzw. ustawy o emeryturach górniczych,
- wieloletni program „pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- wzrost wysokości świadczenia z tytułu urodzenia dziecka,
- zapowiedź wydłużenia urlopu wychowawczego.

OCZEKUJEMY

Oczekujemy od rządu premiera Kazimierza Marcinkiewicza wykonania zapowiadanej w programie rządowym reorientacji polityki gospodarczej, sprawienia, by ze wzrostu gospodarczego solidarnie korzystali wszyscy, a nie jedynie wąska grupa najbogatszych.

To przekłada się na oczekiwanie nowych projektów w zakresie m.in. ochrony pracy, systemu emerytalnego dla osób pracujących w warunkach szczególnych i o szczególnym charakterze, systemu podatkowego sprawiedliwiej rozkładającego koszty transformacji ustrojowej.

Oczekujemy także równego traktowania związków zawodowych z organizacjami pracodawców w ramach prowadzonego dialogu społecznego.

**Kierownictwo
Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych**

Warszawa, 9 lutego 2006 r.

¹ „Oświadczenie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w sprawie oczekiwań programowych OPZZ wobec rządu Kazimierza Marcinkiewicza” zostało opublikowane w „Kronice związkowej” nr 171(854)/2005 z 9 listopada 2005 r., która jest dostępna w internecie: <http://opzz.org.pl/nowa/assets/obj/kronikazwiazkowa/d/kz854.pdf>